Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Culinca E.
Dosarul nr. 2a-2775/25 (2-23010484-02-2a-01082025)

D E C I Z I E

19 noiembrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Arhip Valeriu
Judecătorii: Corlăteanu Diana și Ghedrovici Nicolae
Grefier: Pîrvu Mihaela

examinând în şedinţă de judecată publică, cererile de apel declarate de Beșleaga Grigore prin intermediul reprezentantului său, avocatul Coptu Sergiu și Ministerul Justiției împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 aprilie 2025, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Beșleaga Grigore împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată,

a c o n s t a t a t :

Circumstanțele cauzei:

La 20 ianuarie 2025, Beșleaga Grigore a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, a fost lucrător al Ministerului Apărării RM și al Ministerului Afacerilor Interne al RM în perioada anilor 1983 - 2004. După ce a ieșit la pensie, oficial nu mai lucrează.

Indică reclamantul că, a fost pensionat din organele MAI RM pe motivul stării sănătății, deoarece în timpul serviciului în organele poliției aceasta a suportat o traumă la coloana vertebrală și în perioada anilor 1996 – 1997, astfel a fost

internat în spital în jur la 6 luni de zile, de asemenea în această perioadă a serviciului în aceste organe, s-a îmbolnăvit și de alte boli.

Ultimul comunică că, a fost participant la războiul pentru apărarea integrității teritoriale a RM din vara anului 1992 și în perioada acestui război a obținut aceste maladii menționate.

A concretizat reclamantul că, prin ordonanța din 12 martie 2015 emisă de ofițerul superior de urmărire penală al SUP al Inspectoratului de Politie al sectorului Centru municipiul Chișinău, locotenent major de poliție, Munteanu Ion s-a dispus a începe urmărirea penală în cauza penală nr. 2015010480, conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (2) lit. a) Cod penal. În motivarea acestei ordonanțe s-a invocat faptul că, „*...în perioada de timp din anul 2003 până în anul 2015, Beşleagă Grigore Ion pe parcursul vieţii conjugale, prin acţiunile sale cu caracter violent manifestate prin abuz fizic, sexual, verbal şi psihologic şi spiritual aplicate faţă de soţia acestuia, *****, precum şi prin abuzul psihologic asupra copiilor minori ***** şi *****, a săvârşit violenţă asupra membrilor familiei sale”.*

Drept temei pentru pornirea urmăririi penale a servit pretinsa plângere a ***** înregistrată la data de 18 februarie 2015 în R-l al Inspectoratului de Politie al sectorului Centru municipiul Chișinău, prin care a afirmat că, Grigore Beșleaga a comis violență fizică în familia victimei, inclusiv, în privința copiilor ***** și *****. ofițerul de urmărire penală a constatat că, *din fapta documentată rezultă o bănuială rezonabilă că a fost comisă infracțiunea prevăzută de art. 201^1 alin. (2) lit. a) Cod penal, violența în familie.*

A comunicat reclamantul că, în cadrul examinării cererii depuse *****, organul de urmărire penală nici o dată nu l-a invitat și nu i-a luat cel puțin o explicație cu privire la acțiunile descrise de fosta sa soție *****. Despre faptul emiterii acestei ordonanțe și pornirea pe ascuns a acestei cauze penale, aceasta a aflat la data de 27 martie 2015, în Judecătoria Centru municipiul Chișinău, în cadrul examinării demersului organului de urmărire penală cu privire la aplicarea măsurilor de protecție pentru pretinsa victimă a violenței în familie, ex-soția sa *****.

Totodată, indică că, până la pornirea urmăririi penale, organul de urmărire penală nu a dispus efectuarea nici unei acțiuni de urmărire penală în care să fie vizat, nici cel puțin o examinare medico-legală sau psihologică a pretinselor părți vătămate.

Reclamantul a remarcat că, la data de 31 martie 2015, a depus o cerere în adresa Procurorului sectorului Centru municipiul Chișinău, prin care a solicitat anularea ordonanței din 12 martie 2015, din motiv ca este una ilegală, neîntemeiată și lipsește bănuiala rezonabilă precum că ar fi comis o infracțiune.

La această cerere nu a primit nici un răspuns, în termenul stabilit de lege, sub formă de ordonanță emisă de procurorul care conduce urmărirea penală în această cauză penală, astfel că, consideră acest fapt o încălcare a drepturilor sale procesuale prevăzute de lege și o eroare gravă de drept.

Ulterior, la data de 9 aprilie 2015, a depus o cerere în adresa Procurorului sectorului Centru, prin care, întru confirmarea circumstanțelor de fapt invocate în cererea din 31 martie 2015, a prezentat organului procuraturii anumite acte și înscrisuri probatorii în număr de 28 la număr, pentru a fi analizate și a fi anexate la materialele cauzei penale. Prin această cerere a atras atenția asupra faptul că nu a comis nici un fel de infracțiune fată de ***** si fiica ei de la prima căsătorie *****, si a solicitat a înceta urmărirea penală în această cauză penală pornită în privința sa, din motivul lipsei în acțiunile sale a faptului infracțiunii.

A indicat reclamantul că, nici la această cerere nu a primit un răspuns și consideră că, acest fapt, de asemenea, constituie prin sine o încălcare a drepturilor sale procesuale prevăzute de lege și o eroare gravă de drept.

În aceeași ordine de idei, reclamantul aduce la cunoștință că, la data de 30 aprilie 2015, a fost invitat de ofițerul de urmărire penală al SUP al Inspectoratului de Politie al sectorului Centru municipiul Chișinău, locotenent major de poliție Munteanu Ion, care i-a comunicat că, prin ordonanța emisă de către ofițerul de urmărire penală la 30 aprilie 2015, a fost recunoscut în calitate de bănuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (2) lit. a) Cod penal, acțiuni ce au fost întreprinse în prezența și cu participarea avocatul angajat S. Coptu, pe care a fost nevoit să-l angajeze din cauza că a fost supus neîntemeiat urmăririi penale.

A învederat reclamantul că, fiind audiat în calitate de bănuit, a depus declarații prin care a negat faptul comiterii a acestei infracțiuni incriminate, a menționat că nu recunoaște bănuiala incriminată de organul de urmărire penală în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (2) lit. a) Cod penal, pe faptul pretins de violență în familie. A menționat permanent prin declarațiile și cererile depuse în adresa organului de urmărire penală că, eu nu a comis nici una din acele acțiuni indicate de către fosta sa soție ***** în conținutul sesizării depuse și în cadrul audierii sale ca pretinsă parte vătămată, și că aceste declarații ale ei nu corespund adevărului, sunt calomnioase și nu au nici un suport probatoriu.

Ulterior, a solicitat ofițerului de urmărire penală audierea anumitor persoane în calitate de martori, prin diferite cereri depuse organului de urmărire penală.

A mai menționat că, în cadrul urmăririi penale, în calitate de bănuit și învinuit, a avut un rol activ și a solicitat efectuarea anumitor acțiuni de urmărire penală de către organul de urmărire penală, în scopul verificării declarațiilor pretinsei părți vătămate ***** și în scopul stabilirii adevărului în această cauză penală, însă nu întotdeauna organul de urmărire penală a dispus efectuarea tuturor acțiunilor de urmărire penală.

În continuare a reținut că, prin ordonanțele ofițerului de urmărire penală din 26 mai 2015, a fost dispusă în această cauză penală efectuarea expertizei psihiatrico-psiholoqice în privința ***** si în privința fiicei acesteia de la prima ei căsătorie - *****.

De asemenea în privința acestor 2 persoane, pretinse părți vătămate, organul de urmărire penală a dispus efectuarea și a expertizelor medico-legale cu anumite întrebări adresate. Aceste ordonanțe menționate cu întrebările adresate i-au fost comunicate cu mult mai târziu, astfel că a fost nevoit să conteste aceste ordonanțe în modul stabilit de lege.

La data de 12 iunie 2015, procurorul în Procuratura sectorul Centru municipiul Chișinău Alla Cazacu a emis ordonanța, prin care a dispus punerea lui Beșleagă Grigore sub învinuire, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (2) lit. a) Cod penal, violența în familie.

A specificat reclamantul că, în motivarea acestei ordonanțe, procurorul a reținut practic aceleași motive de fapt și de drept ca și în ordonanța de pornire a urmăririi penale și în ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit

În temeiul ordonanței organul de urmărire penală, Beșleagă Grigore a fost anunțat în căutare și s-a aflat în căutare o perioadă îndelungată de timp, din 12 iunie 2015 până în luna septembrie 2015, când a fost anulată ordonanța privind anunțarea sa în căutare.

A evidențiat că, această ordonanță nu i-a fost adusă la cunoștință la data emiterii, deoarece, la acel moment, era bolnav, fiind internat în spital.

În consecință, la data de 26 iunie 2015, a depus o cerere în adresa Procurorului sectorului Centru, prin care a solicitat să fie anexat la materialele cauzei penale extrasul din fișa medicală din 19 iunie 2015, eliberată mie de către IMSP Spitalul Raional Nisporeni, prin care se confirmă faptul că, în perioada 11.06.2015 - 19.06.2015 a fost internat în această instituție medicală cu diagnozele medicale indicate. În această cerere a menționat faptul că, anterior a depus în adresa Procuraturii sectorului Centru municipiul Chișinău două cereri: 1) cererea depusă la 31 martie 2015, prin care a solicitat anularea ordonanței de pornire a urmăririi penale din 12 martie 2015 și încetarea procesului penal, 2) din 9 aprilie 2015, prin care a solicitat anexarea de acte la materialele cauzei penale și încetarea procesului penal, totodată invocând faptul că, până la acel moment nu a primit răspuns nici la una din aceste două cereri sus-menționate. Tot prin acea cerere a mai solicitat să i se elibereze ordonanțele emise de Procuratura sectorului Centru municipiul Chișinău, emise în privința acestor două cereri ale sale.

Afirmă reclamantul că, nici la această cerere nu a urmat nici o reacție din partea Procuraturii sectorului Centru municipiul Chișinău.

În continuare, a notat reclamantul că, la data de 7 septembrie 2015, de către procurorul în Procuratura sectorul Centru municipiul Chișinău Alia Căuș i-a fost

adusă la cunoștință ordonanța emisă la 12 iunie 2015, prin care a fost dispusă punerea lui Beșleagă Grigore sub învinuire, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201[1] alin. (2) lit. a) Cod penal, violența în familie. Iar, la data de 8 septembrie 2015, în prezența apărătorului ales, a fost audiat în calitate de învinuit. Fiind audiat în calitate de învinuit, a negat vina în comiterea infracțiunii incriminate și a declarat că nu a comis această infracțiune, a susținând declarațiile depuse în calitate de bănuit

Suplimentar, a învederat reclamantul că, la data aducerii la cunoștință a ordonanței de punere sub învinuire din 12 iunie 2015, a expirat termenul de aflare în calitate de bănuit și până în prezent Procuratura sectorului Centru nu a emis nici o ordonanță privind scoaterea lui de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale și clasare a cauzei penale, precum și, nu i-a adus la cunoștință, în modul stabilit de lege, nici o altă hotărâre procesuală emisă în cadrul acestui proces penal.

A subliniat că, permanent s-a aflat la legătură telefonică cu organul de urmărire penala și nici odată nu s-a eschivat de la prezența în fața organului de urmărire penală.

În cadrul punerii sub învinuire nu a recunoscut învinuirea incriminată și a explicat detaliat toate circumstanțele de fapt ale vieții sale de familie cu ex-soția sa *****. Totodată la punerea sub învinuire, a explicat procurorului că, în viziunea lui punerea sub învinuire este prematură, deoarece lipsesc probe care ar indica la comiterea acestei fapte incriminate de către organul procuraturii.

La data de 7 septembrie 2015, procurorul A. Căuș a anulat ordonanța din 15 iunie 2015 emisă de procurorul A. Cazacu privind dispunerea investigațiilor în vederea căutării lui Grigore Beșleaga ca învinuit, și dispunerea reținerii pentru a fi pus sub învinuire.

La data de 29 septembrie 2015, a depus în adresa Procuraturii sectorului Centru municipiul Chișinău cerere, prin care a solicitat a dispune efectuarea în cauza penală a unei expertize medico-legală repetate în privința pretinsei părți vătămate *****, reieșind din motivele de fapt și de drept expuse mai sus, precum și din motivul că, cele două rapoarte de expertiză medico-legale efectuate în acest proces penal erau neîntemeiate, contradictorii și nu erau complete la anumite capitole, în special nu exista o radiografie și tomografie a craniului, care să confirme pretinsele traume cranio-cerebrală închise indicate în actele medicale ale ***** și *****, nu s-a menționat nimic despre anumite investigații de laborator pentru un asemenea diagnosticări medicale.

De asemenea a solicitat prin această cerere a dispune efectuarea în cauza penală a unei expertize medico-legală repetate în privința pretinsei părți vătămate *****, reieșind din aceleași motive de fapt și de drept expuse mai sus. A indicat reclamantul în conținutul acestei cereri și întrebările care urmează a fi adresate expertizei medico-legale repetate.

Afirmă reclamantul că, la această cerere, nu a primit de la organul de urmărire penală nici un răspuns, deși cunoaște că, a fost dispusă efectuarea unei expertize medico-legale în comisie, în privința ambelor persoane menționate supra, pretinse părți vătămate.

Repetat, la data de 2 octombrie 2015, a depus în adresa Procuraturii Generale o cerere, prin care a solicitat a dispune conform art. 274 Cod de procedură penală pornirea urmării penale în privința medicului-legist A. Vicol, care a întocmit aceste două rapoarte de expertiză medico-legale, în cadrul cauzei penale menționate, precum și medicii care au indicat în fișele medicale pe numele acestor persoane unele date medicale incorecte și neîntemeiate privind pretinsele diagnosticări medicale, fără nici o confirmare în acest sens, după regulile medicale existente.

La această cerere a primit copia unei ordonanțe de refuz în pornirea urmăririi penale din 2 decembrie 2015, emisă de același procuror Alia Cazacu, care conducea urmărirea penală și în cauza penală cu privire la învinuire a acestuia, ceia ce este un lucru inadmisibil în viziunea reclamantului și chiar ilegal, deoarece consideră că, acest procuror în asemenea situație nu a putut cel puțin să fie obiectivă, deoarece ea îl învinuia în comiterea unei infracțiuni pe care nu a comis-o și tot ea examina plângerea lui, depusă în privința medicului legist care a întocmit rapoartele de expertiză medico-legale, care au fost puse la baza învinuirii sale în comiterea infracțiunii incriminate.

Reclamantul a menționat că, a contestat, în ordinea art. 299^1 Cod de procedură penală, ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale, emisă de procurorul A. Cazacu, în privința expertului medic-legist A. Vicol, însă plângerea a fost respinsă de procurorul ierarhic superior, iar ulterior nu a mai contestat aceste ordonanțe cu plângere judecătorului de instrucție în ordinea art. 313 Cod de procedură penală.

În această perioadă de timp, nefiind de acord cu datele medicale din fișele medicale pe numele pretinselor părți vătămate, a depus multiple cereri și demersuri în adresa AMT Râșcani, IMSP Spitalul Clinic Municipal „Sfântul Arhanghel Mihail”, prin care a solicitat o anumită informație, și-a manifestat dezacordul cu aceste date medicale și pretinse concluzii medicale din fișele medicale pe numele pretinselor părți vătămate.

La data de 5 octombrie 2015 a depus în adresa Procuraturii sectorului Centru municipiul Chișinău cerere, prin care a invocat nulitatea rapoartelor de expertiză medicală, întocmite de expertul medic-legist A. Vicol în privința ambelor pretinse părți vătămate - ***** și *****.

Prin ordonanțele emise de procurorul în Procuratura sectorului Centru, municipiul Chișinău Alia Cazacu din 7 octombrie 2015, s-a dispus efectuarea expertizei medico-legale în comisie în privința pretinselor părți vătămate - ***** si ***** și a actelor medicale prezentate de ele. S-a dispus atragerea la efectuarea acestor expertize a unor specialiști din domeniul neurologiei, ce activează în cadrul

IMSP Spitalul Clinic de Neurologie, cu adresarea expertizei a unor întrebări indicate în conținutul ordonanțelor menționate.

A atenționat reclamantul că, sistematic a adresat în adresa Procuraturii , inclusiv în adresa procurorului de caz A. Cazacu, cereri repetate, la care nu a primit nici un răspuns.

În consecință reclamantul indică că, la data de 11 decembrie 2015, a depus Procuraturii sectorului Centru municipiul Chișinău cinci cereri - plângeri, prin care a solicitat a întreprinde măsuri și acțiuni față de procurorul A. Cazacu pentru anumite acțiuni pretins ilegale, față de ofițerul de urmărire penală Ion Munteanu din cadrul SUP a Inspectoratului de Politie a sectorului Centru pentru anumite acțiuni pretins ilegale, a solicitat înlocuirea procurorului A. Cazacu cu un alt procuror și efectuarea anumitor cercetări de serviciu indicate, etc.

A mai menționat că, în toată această perioada de timp s-a aflat sub măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi localitatea și țara, astfel că, nu a putut să plece nicăieri din municipiul Chișinău și din țară..

Tot în această perioadă de timp, după recunoașterea sa în calitate de bănuit, organul de urmărire penală a încercat să efectueze o anumită confruntare dintre bănuit, ulterior, învinuit și pretinsele părți vătămate ***** și *****, care intenționat nu se prezentau pentru efectuarea acestei acțiuni de urmărire penale absolut necesare în asemenea cauză penală, și astfel tergiversau intenționat mersul urmăririi penale.

A comunicat reclamantul că, ulterior, în temeiul unor plângeri depuse, cauza penală a fost transmisă unui alt procuror din cadrul Procuraturii sectorului Centru municipiul Chișinău, Graur Ghoerghe.

La data de 12 februarie 2016, a depus în adresa Procuraturii sectorului Centru municipiul Chișinău o cerere, prin care a solicitat să i se permită plecarea peste hotarele RM, la care nu a primit nici un răspuns în scris de la procuror.

În continuare, a învederat reclamantul că, a depus mai multe cereri în adresa Procuraturii sectorului Centru, municipiul Chișinău, și anume cererile datate cu 12.02.2016, 17.05.2016, 23.05.2016, 02.03.2017, 19.05.2017, atenționând că, nici la aceste cereri nu a primit un răspuns.

De asemenea evidențiat că, în cadrul urmăririi penale, a contestat toate actele de procedură penală emise în privința sa, de la ordonanța de pornire a urmăririi penale și până la punerea sub învinuire emise de organul de urmărire penală și, la fel, nu a primit practic nici un răspuns.

În aceeași ordine de idei, a atras atenția reclamantul că, la data de 19 ianuarie 2016, a recepționat prin poștă, scrisoarea de însoțire din 14 ianuarie 2016, împreună cu decizia privind suspendarea dreptului de deținere, port și folosire a armei nr. 225 din 12 ianuarie 2016, emisă de Direcția Generală Securitate Publică a IGP. Astfel, în temeiul acestei decizii, i-a fost ridicată arma sa personală și

permisul de port-armă. În așa fel, a fost supus anumitor interdicții neîntemeiate în viziunea sa din partea organelor specializate, iar ulterior după clasarea cauzei penale foarte greu i-a fost să-și restabilească acest drept al său.

Consecvent a notat reclamantul că, la data de 24 octombrie 2017, avocatul său S. Coptu a depus o cerere în adresa Procuraturii municipiul Chișinău, Oficiul Centru, prin care solicitat punerea la dispoziție a copiei ordonanței privind scoaterea de sub urmărire penală a lui Beșleagă Grigore.

Prin răspunsul din 27 octombrie 2017 procurorul Graur Gheorghe a expediat în adresa avocatului ordonanța de clasare a cauzei penale nr. 2015010480.

Prin ordonanța Procurorului în Procuratura municipiul Chișinău, Oficiul Centru, Graur Gheorghe din 21 septembrie 2017, s-a dispus a scoate pe Beșleagă Grigore de sub urmărire penală, din motiv că, fapta nu întrunește elementele infracțiunii și s-a dispus clasarea cauzei penale nr. 2015010480, din motiv că lipsesc elementele infracțiunii și nu este necesară continuarea procesului penal.

Această ordonanță a fost contestată cu plângere, de către avocata Mihailov-Moraru Veronica, în interesele petiționarei *****, iar, prin ordonanța procurorului ierarhic superior din 10 ianuarie 2018, s-a dispus a respinge ca fiind neîntemeiată plângerea avocatului împotriva ordonanței contestate.

Nefiind de acord cu aceste două ordonanțe, la data de 25 ianuarie 2018, avocata Mihailov-Moraru Veronica, în interesele petiționarei *****, a depus în instanța de judecată plângere, în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, prin care a solicitat anularea ordonanței procurorului în Procuratura municipiul Chișinău, oficiul Centru, Graur Gheorghe din 21 septembrie 2017, precum și a ordonanței Procurorului ierarhic superior, din 10 ianuarie 2018.

Prin încheierea judecătorului de instrucție, din cadrul Judecătoriei Chișinău sediul Centru, din 23 mai 2018, s-a dispus a admite ca fiind întemeiată plângerea depusă de avocata Mihailov-Moraru Veronica, în interesele petiționarei *****, înaintată în baza art. 313 Cod de procedură penală. împotriva acțiunilor organului de urmărire penală în cauza penală nr. 2013018173, și s-a dispus anularea ordonanței procurorului în Procuratura municipiul Chișinău, oficiul Centru, Graur Gheorghe din 21 septembrie 2017, și ordonanța Procurorului ierarhic superior din 10 ianuarie 2018, prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată plângerea avocatului împotriva ordonanței contestate, din motivele indicate în partea descriptivă a încheierii.

Prin decizia Colegiului Penal a Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2019, s-a dispus a respinge recursul depus de Beșleagă Grigore și avocatul S. Coptu, cu menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 23 mai 2018.

A indicat reclamantul că, ulterior, a urmat o reluare a urmăririi penale de către organul de urmărire penală. În cadrul urmăririi penale reluate, repetat a depus multiple cereri și demersuri în adresa organului de urmărire penală, având un rol

foarte activ în scopul de a-și demonstra nevinovăția, deoarece organul de urmărire penală era predispus să accepte motivele și circumstanțele de fapt invocate de pretinsele părți vătămate în declarațiile lor, care de fapt nu erau confirmate, dar care au fost puse la baza falsificării și fabricării neîntemeiate a cauzei penale pornite în privința sa. A atras atenția organului de urmărire penală asupra faptul că, în viziunea sa, declarațiile pretinsei părți vătămate ***** au un caracter denaturat și vădit tendențios împotriva lui, considerând că aceste declarații urmează a fi apreciate critic de către organul de urmărire penală, deoarece ele nu sunt confirmate practic prin nimic. A mai declarat organului de urmărire penală faptul că, nu există nici un temei pentru a-l trage la răspundere penală și a-l pune sub învinuire pentru o faptă prejudiciabilă pe care nu am comis-o, așa cum a fost descrisă de către procuror în ordonanță de pornire a urmăririi penale, cum a fost copiată pur și simplu fabula în ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit și în ordonanța de punerea sub învinuire.

Astfel în urma acțiunilor întreprinse, în cadrul acestei cauze penale, consideră că, organul de urmărire penală a constatat faptul că, Beșleagă Grigore nu a comis nici una din acțiunile infracționale incriminate si este nevinovat.

Reclamantul a menționat că, prin ordonanța Procurorului în Procuratura municipiul Chișinău, Oficiul Centru, Aliona Răilean, din 27 ianuarie 2020 s-a dispus scoaterea lui Beșleagă Grigore de sub urmărire penală, din motiv că, fapta nu întrunește elementele infracțiunii, cu clasarea cauzei penale nr. 2015010480, din motiv că lipsesc elementele infracțiunii.

Totodată, a remarcat că, această ordonanță nu a fost contestată de pretinsa parte vătămată ***** cu plângere în modul prevăzut de lege, deși ei ca parte a procesului penal această ordonanță i-a fost expediată.

În opinia reclamantului însuși faptul că a fost scos de sub urmărire penală denotă circumstanța că, în mod ilegal a fost tras la răspundere penală, prin faptul că a fost recunoscut în calitate de bănuit, a fost pus sub învinuire în această cauză penală și i s-a aplicat în privința sa măsura preventivă sub formă de obligare de a nu părăsi localitatea, obligație de a nu părăsi țara o anumită perioadă îndelungată.

A reiterat reclamantul că, în temeiul faptului că, în privința sa a fost pornită cauza penală, la începutul anului 2016 i-a fost ridicată arma personală, pe care o poseda legitim, și respectiv i s-a ridicat și permisul de port-armă, pe durata întregii urmăriri penale până în anul 2020, astfel abia după clasarea cauzei penale, prin ordonanța din 27 ianuarie 2020, i-a fost restituită arma și permisul de port-armă, în urma multiplelor cereri și adresări.

În aceeași ordine de idei a evidențiat reclamantul că, în legătură cu faptul că, în privința sa a fost pornită urmărire penală, la data de 26 martie 2015, organul de poliție, acționând în interesele *****, a depus în instanța de judecată o cerere, prin care a solicitat eliberarea ordonanței judecătorești de aplicare a măsurilor de

protecției în privința pretinsei victime a violenței în familie *****. Prin mai multe încheieri judecătorești, la solicitarea *****, au fost admise cererile cu privire la eliberarea ordonanței de protecție și prelungirea acesteia.

Reclamantul consideră că, în mod neîntemeiat, pe baza unei cauze penale pornite ilegal și neîntemeiat în privința sa – o cauză penală care s-a adeverit a fi falsificată și a fost pornită la inițiativa și în temeiul cererii fostei sale soții *****, adresată organului de urmărire penală – i s-au aplicat anumite restricții și o ordonanță de protecție cu anumite interdicții, tratându-l ca pe un violator de familie. Susține că nu a putut să-și vadă copilul minor pe toată această perioadă, din luna martie 2015 până la 26 iulie 2016, adică aproximativ 1 an și 4 luni. Mai mult, a fost supus interdicțiilor și a fost considerat un violator și agresor de familie o perioadă mai îndelungată, de 5 ani, de la pornirea urmăririi penale din 12 martie 2015 până la 27 ianuarie 2020, când pentru a doua oară cauza penală pornită în privința sa a fost clasată.

Totodată în acest context, a opinat reclamantul că, au fost întreprinse și admise acțiuni ilegale în sens de infracțiuni comise de organul de urmărire penală față de acesta, prin fabricarea și pornirea neîntemeiată a cauzei penale pornită la 12 martie 2015, precum și că, au fost comise î acțiuni al căror caracter ilegal s-au manifestat prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori), în sensul art. 2 alin. (1) al Legii nr.1545 din 25.02.1998.

Prin urmare, a marcat reclamantul că, în viziunea sa, pentru astfel de erori admise de organul de urmărire penală, statul este răspunzător și urmează să recupereze persoanei supuse ilegal urmăririi penale prejudiciul cauzat prin această atragere ilegală la răspundere penală.

A remarcat că, prin atragerea ilegală și neîntemeiată la răspundere penală acestuia, i-a fost cauzat un prejudiciu material și un prejudiciu moral.

Cu referire la prejudiciul materiale cauzat, reclamantul a indicat că, acesta constă din plata pentru asistența juridică acordată de avocat în cadrul urmăririi penale, precum și, în privarea sa ilegală de dreptul de a munci, deoarece a fost sustras permanent de la muncă prin citările la organul de urmărire penală.

În afară de prejudiciul material cauzat prin aceste acțiuni ilegale, prin atragerea ilegală la răspundere penală, i-a mai fost cauzat și un imens prejudiciu moral, care constă în acele stări sufletești nesatisfăcătoare, pe care le-a retrăit pe parcursul urmăririi penale în acest proces penal.

Astfel, a comunicat reclamantul că, a fost supus de organul de urmărire penală, în mod absolut ilegal și neîntemeiat, urmăririi penale pe parcursul a cinci ani de zile, în absența unui motiv de drept pentru aceasta, a fost supus acțiunilor de urmărire penală, anumitor acțiuni de investigare operativă cu ingerință și imixtiune în viața sa privată, a fost recunoscut în calitate de bănuit, a fost obligat să se

prezinte la prima cerință a organului de urmărire penală, a fost pus ilegal și neîntemeiat sub învinuire de către procuror, a fost anunțat în căutare de către organul de urmărire penală în lipsă de temei în situația când acesta se afla bolnav internat în spital, a fost audiat în calitate de bănuit și învinuit, i s-a aplicat neîntemeiat și ilegal măsura preventivă sub formă de obligare de a nu părăsi țara, obligație de a nu părăsi țara.

Ulterior, a menționat reclamantul că, s-a aflat ilegal în stare de obligare de nepărăsire a localității pe parcursul întregii perioade din toamna anului 2015 de la punerea acestuia sub învinuire și până a primit o înștiințare de la organul de urmărire penală despre scoaterea acestuia de sub urmărire penală și clasarea procesului penal prin ordonanța din 27 ianuarie 2020.

Consideră că, fost tratat de către organul de urmărire penală ca un infractor, deși a comunicat că, era la momentul derulării urmăririi penale și că este fost colaborator al MAI RM, a deținut gradul de locotenent-colonel de poliție, a activat în cadrul BPDS Fulger, a fost profesor, comandant de grup și unul din prorectori ai Academiei de Poliție Ștefan cel Mare, a activat în cadrul aparatului central al MAI, a activat în cadrul DTC al MAI RM, precum și în cadrul IGP municipiul Chișinău. A subliniat că niciodată nu a încălcat legea în calitate de colaborator de poliție și, ulterior, după ce s-a pensionat din organele MAI RM, de asemenea, nu a admis încălcări ale legii.

Deși, a invocat constant că este nevinovat în raport cu fosta sa soție și fiica acesteia, susținând că nu a comis niciun pretins abuz, violență fizică și/sau psihică, sau amenințare cu o astfel de violență, și că nu a comis în general infracțiunea incriminată, organul de urmărire penală nu a ținut cont de declarațiile și poziția sa, de actele prezentate de către reclamant, precum și de acțiunile întreprinse de acesta în cadrul cauzei penale. Prin această atitudine neglijentă și neobiectivă, a fost nevoit să demonstreze că nu este vinovat de comiterea infracțiunii incriminate.

În aceeași ordine de idei, reclamantul a indicat că, a avut de retrăit stări psihice nesatisfăcătoare, pe care le consideră prejudiciu moral. Despre pornirea urmăririi penale în privința sa în anul 2015 și faptul că a fost atras la răspundere penală într-o cauză penală, au aflat mulți dintre foștii săi colegi de la BPDS Fulger și din aparatul central al MAI. Unii dintre ofițerii de urmărire penală din cadrul IP Centru îi fuseseră studenți la Academia de Poliție „Ștefan cel Mare", iar în urma acestui fapt, unii dintre foștii săi colegi evitau să discute cu el, temându-se să nu fie și ei vizați de organul de urmărire penală, îndeosebi în perioada statului capturat din anul 2015 până în iunie 2018. A mai notat că, despre pornirea neîntemeiată a acestei cauze penale în privința sa, privind pretinsa faptă de violență în familie ce constituie o infracțiune gravă incriminată, au aflat și multe rude de-ale sale: frați, surori, verișori, nepoți, etc.

A remarcat, că după ce a fost scos de sub urmărire penală, a avut nevoie de un anumit timp pentru a se reabilita în fața foștilor săi colegi și a rudelor, explicându-le că este nevinovat și că a fost scos de sub urmărire penală, arătându-le ordonanța de scoatere de sub urmărire penală emisă de organul procuraturii, deoarece unii nu îl credeau.

Faptul atragerii sale ilegale la răspundere penală s-a răsfrânt negativ asupra rudelor sale apropiate, care au aflat, după cum a menționat, despre pornirea acestei cauze penale. A avut, în legătură cu această cauză penală, foarte multe probleme familiale și neînțelegeri cu rudele sale, iar rudele, cunoscându-l și știind că a avut permanent relații oneste, au avut și ele anumite retrăiri care au fost observate de reclamant. Starea sa de sănătate s-a agravat de la retrăirile sale sufletești, fiind nevoit să urmeze diferite tratamente medicale ca urmare a agravării stării sale de sănătate. S-a adresat și la anumite fețe bisericești pentru a se ruga și a fi protejat de biserică.

Reclamantul indică că, ca consecință, i-a fost pătată cinstea și onoarea de om, de cetățean al Republicii Moldova și de fost colaborator de poliție, locotenent-colonel în rezervă al poliției, persoană care și-a executat permanent obligațiunile și atribuțiile funcției în mod cinstit, deoarece a fost tratat cu neglijență de organul de urmărire penală, care a dispus în mod absolut neîntemeiat atragerea sa la răspundere penală.

Estimează reclamantul prejudiciul moral în mărime de 200 000 lei și încasarea sumei de 5 000 lei, achitată pentru serviciile de asistență juridică în cadrul procesului penal.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 9-11, 16, 1998, 2007, 2036, 2037 Cod Civil; art. 5-7, 38, 85 alin. (1), 166-167 Cod de procedură civilă, art. 1-3, 5-8, 10-12 a Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești N 1545 - XIII din 25.02.1998.

Soluția primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 aprilie 2025, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Grigore Beșleaga împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată.

S-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Grigore Beșleaga, cod personal 0972509482701, suma de 10.000,00 lei (zece mii lei, 00 bani) cu titlu de despăgubire a prejudiciului moral.

În rest, pretențiile lui Grigore Beșleaga s-au respins ca neîntemeiate.

Solicitările apelantului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 29 aprilie 2025, Ministerul Justiției a declarat apel nemotivat solicitînd admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

La 14 mai 2025 și Beșleaga Grigore prin intermediul reprezentantului său, avocatul Coptu Sergiu a declarat apel nemotivat solicitînd admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii, în sensul declarat.

Argumentele apelantului:

În motivarea cererii de apel, Ministerul Justiției a indicat că nu este de acord cu hotărîrea contestată, o consideră neîntemeiată, fiind pasibilă casării.

Menționează Ministerul Justiției că instanța de fond nu a verificat existența condițiilor cumulative necesare pentru angajarea răspunderii statului, respectiv constatarea caracterului ilegal al acțiunilor organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor judecătorești.

Apelantul accentuează că, potrivit art. 3 și art. 6 din Legea nr. 1545/1998, dreptul la repararea prejudiciului nu poate fi recunoscut în lipsa unei constatări exprese și formale a ilegalității actelor procedurale, realizată de o autoritate competentă. În cauza dedusă judecății, nu există niciun act judecătoresc sau procesual definitiv care să fi stabilit caracterul ilegal al urmăririi penale sau al măsurilor procesuale aplicate reclamantului. În opinia apelantului, instanța de fond a substituit nejustificat autoritățile competente, constatând ea însăși ilegalitatea acțiunilor organelor de drept, deși nu avea competența de a face o asemenea apreciere.

Ministerul Justiției mai arată că simpla scoatere de sub urmărire penală sau clasarea cauzei penale pentru lipsa elementelor infracțiunii nu echivalează, prin ea însăși, cu existența unei erori judiciare sau a unei fapte ilicite din partea statului. De asemenea, se menționează că eventualele nereguli procedurale din procesul penal puteau fi examinate și remediate exclusiv în cadrul procedurilor penale, inclusiv prin plângeri adresate procurorului ierarhic superior sau judecătorului de instrucție, și nu pot constitui temei autonom pentru acordarea despăgubirilor în cadrul unui proces civil.

În ceea ce privește prejudiciul moral acordat, apelantul susține că instanța de fond nu a motivat corespunzător cuantumul stabilit și nu a analizat criteriile legale prevăzute de art. 11 din Legea nr. 1545/1998.

Indică faptul că reclamantul nu a prezentat probe concludente care să demonstreze gravitatea suferințelor psihice, rezonanța socială a învinuirii, afectarea

reputației sale sau impactul concret al urmăririi penale asupra vieții sale personale și profesionale. În lipsa unor asemenea probe, suma de 10 000 lei ar fi fost stabilită arbitrar, fără o fundamentare reală și fără respectarea principiului echității.

În motivarea cererii de apel, Beșleaga Grigore prin intermediul reprezentantului său, avocatul Coptu Sergiu a indicat că hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 aprilie 2025 este neîntemeiată și ilegală în partea cuantumului despăgubirilor acordate, întrucât instanța de fond, deși a constatat caracterul ilegal al urmăririi penale exercitate împotriva sa, a acordat o compensație derizorie și disproporționată față de gravitatea încălcărilor și durata urmăririi penale.

Apelantul susține că instanța de fond a reținut în mod corect existența atragerii ilegale la răspundere penală, însă nu a valorificat în mod adecvat consecințele juridice ale acestei constatări. În opinia sa, scoaterea definitivă de sub urmărire penală și clasarea cauzei penale pentru lipsa elementelor infracțiunii confirmă caracterul nelegal al pornirii și menținerii urmăririi penale pe o perioadă îndelungată.

Apelantul arată că urmărirea penală a fost pornită fără existența unei bănuieli rezonabile, exclusiv în baza unei plângeri neconfirmate a fostei sale soții, fără administrarea probelor obiective necesare și fără efectuarea acțiunilor minime de verificare, ceea ce contravine principiilor legalității și securității juridice.

Apelantul subliniază că, pe parcursul urmăririi penale, organele de drept au comis multiple încălcări procedurale grave, inclusiv lipsa audierii sale inițiale, ignorarea cererilor și demersurilor depuse, neexaminarea probelor prezentate de el, precum și tergiversarea nejustificată a cauzei penale.

Se indică faptul că acesta a fost supus unor măsuri procesuale restrictive neîntemeiate, fiind recunoscut în calitate de bănuit și ulterior de învinuit, anunțat în căutare deși se afla internat în spital, supus măsurii preventive de obligare de a nu părăsi localitatea și țara, precum și lipsit de dreptul de a deține și purta armă pe întreaga durată a urmăririi penale.

Apelantul evidențiază că durata excesivă a urmăririi penale, de aproximativ cinci ani, reprezintă prin ea însăși o încălcare gravă a drepturilor sale fundamentale, fiind menținut într-o stare continuă de insecuritate juridică, stigmatizare socială și presiune psihologică.

În continuare, Beșleaga Grigore arată că instanța de fond nu a evaluat corect prejudiciul moral suferit, ignorând amploarea suferințelor psihice, afectarea reputației sale profesionale și sociale, deteriorarea relațiilor familiale, imposibilitatea de a-și vedea copilul, precum și agravarea stării sale de sănătate pe fond de stres și anxietate.

Apelantul subliniază că, în calitate de fost colaborator al MAI, cu grad de locotenent-colonel de poliție, pornirea și menținerea unei cauze penale pentru o

infracțiune gravă de violență în familie au avut o rezonanță socială deosebită, afectându-i profund imaginea publică, cinstea și onoarea profesională.

De asemenea, acesta indică faptul că a fost nevoit să suporte cheltuieli semnificative pentru asistența juridică, să participe constant la acțiuni de urmărire penală și să-și concentreze întreaga activitate pe demonstrarea nevinovăției sale, ceea ce i-a afectat dreptul la muncă și viața personală.

Apelantul afirmă că instanța de fond nu a respectat principiul reparării integrale a prejudiciului, acordând o sumă simbolică de 10.000 lei, care nu reflectă nici durata urmăririi penale, nici gravitatea ingerințelor în drepturile sale, nici intensitatea suferințelor suportate.

În drept, Beșleaga Grigore invocă aplicarea eronată a Legii nr. 1545/1998, a normelor Codului civil și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, care impun acordarea unei compensații efective, adecvate și proporționale în cazul atragerii ilegale la răspundere penală.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de apel a expediat în adresa apelanților/intimați și intervenientului accesoriu cererile de apel, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Astfel, la 6 octombrie 2025, Beșleaga Grigore prin intermediul reprezentantului său, avocatul Coptu Sergiu a prezentat referința, prin care a solicitat respingerea cererii de apel declarate de Ministerul Justiției.

Termenul legal de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost pronunțat la 24 aprilie 2025, iar cererile de apel au fost depuse la 29 aprilie 2025 și respectiv 14 mai 2025 (f.d. 109, 111-114), Completul judiciar constată că apelurile au fost declarate în termenul prevăzut de lege.

Poziția părților în ședința de judecată în instanța de apel:

În ședința de judecată a instanței de apel, reprezentantul apelantului Ministerul Justiției, Nogai Nicolae a susținut apelul său și a solicitat admiterea acestuia în sensul declarat și respingerea cererii de apel declarate de Beșleaga Grigore.

În ședința de judecată a instanței de apel, apelantul Beșleaga Grigore și reprezentantul său, avocatul Coptu Sergiu, intervenientul accesoriu Procuratura Generală nu s-au prezentat, procedura de citare fiind respectată. Astfel, instanța de apel consideră posibilă examinarea cauzei în apel, în lipsa participanților

neprezenți. Or, potrivit art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind explicațiile părților pe dosar, analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cerereae de apel şi în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide cererile de apel ca fiind neîntemeiate şi care urmează a fi respinse, cu menținerea hotărârii contestate a primei instanțe, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

În temeiul art. 373 alin. (1), (2), (3) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

Colegiul judiciar, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe în raport cu prevederile art. 238-241 din Codul de procedură civilă constată că, dispoziţiile procedurale invocate au fost respectate în tot, astfel instanţa de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părţi, a constatat şi elucidat pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, concluziile instanţei de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

În accepțiunea art. 6 CEDO, instanței judecătorești îi este atribuită obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă că implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos).

Din interpretarea art. 6 al CEDO, se reține că, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței

judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98).

Instanța de apel reține că, la 20 ianuarie 2025, Beșleaga Grigore a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată.

Fiind învestită cu soluționarea cauzei în fond, prin hotărârea din 24 aprilie 2025, Judecătoria Chișinău (sediul Centru) a concluzionat asupra temeiniciei parțiale a acțiunii depuse de Beșleaga Grigore și a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Grigore Beșleaga, suma de 10.000,00 lei (zece mii) lei cu titlu de despăgubire a prejudiciului moral.

În rest, pretențiile reclamantului s-au respins, ca neîntemeiate.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Completul de judecată, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția dată de către instanţa de fond este motivată și întemeiată.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că, prin ordonanța din 12 martie 2015, emisă de către ofițerul superior de urmărire penală al Secției Urmărire Penală al Inspectoratului de Politie sectorul Centru, Direcția de Poliție a municipiului Chișinău, locotenent major de poliție, Ion Munteanu a fost dispusă începerea urmării penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (2) lit. a) Cod penal (f.d. 37, vol. I.)

Prin ordonanța din 30 aprilie 2015, emisă de către ofițerul superior de urmărire penală al Secției Urmărire Penală al Inspectoratului de Politie sectorul

Centru, Direcția de Poliție a municipiului Chișinău, locotenent major de poliție, Ion Munteanu, a fost dispusă recunoașterea lui Grigore Beșleaga, în calitate de bănuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201[1] alin. (2) lit. a) Cod penal (f.d.38, vol. I).

La data de 26 mai 2015, ofițerul superior de urmărire penală al Secției Urmărire Penală al Inspectoratului de Politie sectorul Centru, Direcția de Poliție a municipiului Chișinău, locotenent major de poliție, Ion Munteanu, prin ordonanță, a dispus efectuare expertizei psihiatrică-psihologică, executarea acestei expertize fiind pusă în sarcina Spitalului Republican de Psihiatrie municipiul Chișinău, strada Costiujeni, cu întrebările adresate în privința stării psihice părții vătămate ***** (f.d.50, vol. I).

Potrivit ordonanței din 12 iunie 2015, emisă de procurorul în Procuratura sectorul Centru municipiul Chișinău, Alla Cazacu, s-a dispus punerea sub învinuire a lui Beșleaga Grigore, în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 201[1] alin. (2) lit. a) Cod penal (f.d. 55, vol. I).

De către ofițerul superior de urmărire penală al Secției Urmărire Penală al Inspectoratului de Politie sectorul Centru, Direcția de Poliție a municipiului Chișinău, locotenent major de poliție, Ion Munteanu, a fost expediată în adresa lui Beșleagă Grigore, citații pentru data de 17 și 21 iulie 2015, la Inspectoratul de poliție Centru al Departamentului de Poliție a municipiului Chișinău, fiind avertizat că, prezența este obligatorie și că, în caz de neprezentare, fără indicarea motivelor întemeiate, persoana citată, poate fi supusă amenzii judiciare sau aducerii silite în ordinea prevederilor art.199 și art. 201 Cod de procedură penală (f.d.64, vol I).

La data de 7 septembrie 2015, învinuitului Grigore Beșleaga i-a fost adusă la cunoștință Ordonanța de învinuire și conținutul învinuirii (f.d.69-verso, vol. I).

Prin ordonanța din 7 octombrie 2015, de către procurorul din procuratura sectorului Centru, municipiul Chișinău, Alla Cazacu, a fost dispusă admiterea cererii învinuitului Beșleaga Grigore, cu privire la dispunerea efectuării expertizei în comisie atât în privința ***** și ***** (f.d. 86-verso; 87-88, vol. I).

Potrivit ordonanței din 21 septembrie 2017, de către procurorul în Procuratura municipiul Chișinău, Oficiul Centru, Gheorghe Graur a fost dispusă scoaterea de sub urmărire penală a învinuitului Beșleaga Grigore, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Totodată a fost dispusă clasarea cauzei penale nr.2015010480 din motivul că lipsesc elementele infracțiunii și nu este necesară continuarea procesului penal (f.d.144-157, vol.I).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 23 mai 2018 a fost admisă plângerea avocatului Veronica Mihailov-Moraru, în interesele petiționarei *****; s-a dispus anularea ordonanței procurorul în procuratura municipiului Chișinău, oficiul Centru din 21 septembrie 2017, precum și, ordonanța

procurorului ierarhic superior din 10 ianuarie 2018 de respingere a plângerii avocatului Veronica Mihailov-Moraru (f.d.163-166).

La 23 ianuarie 2019, prin decizia Curții de Apel Chișinău, s-a decis respingerea recursului avocatului Coptu Sergiu și al părții interesate Grigore Beșleaga, cu menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 mai 2018, prin care a fost admisă plângerea avocatului Veronica Mihailov-Moraru (f.d.176-178-verso, vol. I).

În consecvent, prin ordonanța procurorului Procuraturii Chișinău, oficiul Centru, Aliona Railean din 27 ianuarie 2020, s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a învinuitului Beșleaga Grigore, din motiv lipsei elementelor infracțiunii. Din același motiv, a fost dispusă clasarea cauzei penale nr. 2015010480 (f.d.179-194, vol.I).

În prezenta speţă, Beșleaga Grigore a solicitat încasarea de la pârâtul Ministerul Justiției în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 200 000 lei, iar instanța de fond corect a statuat că reclamantul Beșleaga Grigore întrunește cerințele instituite de Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 în vederea reparării prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată.

Conform art. 19 alin. (1) din Codul civil, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel.

În temeiul art. 5 din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

În conformitate cu prevederile art. 66 alin. (3) Cod de procedură penală, în cazul în care învinuirea nu a fost confirmată, învinuitul sau, după caz, inculpatul are dreptul la reabilitare.

Potrivit prevederilor art. 284 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală este actul de reabilitare şi finalizare în privinţa persoanei a oricăror acţiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată. Scoaterea persoanei de sub urmărirea penală are loc când aceasta este bănuită sau învinuită şi se constată că: 1) fapta nu a fost săvârșită de bănuit sau învinuit; 2) există vreuna din circumstanţele prevăzute la art.275 pct.1)–3), inclusiv dacă fapta constituie o contravenţie; 3) există cel puţin una din cauzele prevăzute la art. 35 din Codul penal.

Art. 524 Cod de procedură penală stipulează că, persoanele cărora, în cursul procesului penal, prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală sau ale instanțelor judecătorești, li s-a cauzat un prejudiciu material sau moral au dreptul la despăgubire echitabilă în conformitate cu prevederile legislației cu privire la modul

de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale instanțelor judecătorești.

În conformitate cu art. 20 alin. (1)-(2) din Codul civil, dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa săvârșită cu vinovăție sub forma intenției sau imprudenței. Fapta este săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau a admis, în mod conștient, survenirea acestor urmări.

Potrivit art. 1 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul şi condiţiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilicite comise în procesele penale şi contravenţionale de organele de urmărire penală, de procuratură şi de instanţele judecătoreşti.

În virtutea dispozițiilor art.1998 alin. (1)-(3) din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. O altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Conform prevederilor art. 2007 alin.(1) lit. a) Cod Civil, prejudiciul cauzat persoanei prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanei responsabile, în următoarele cazuri: condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declarației scrise de a nu părăsi localitatea.

Articolul 2036 alin. (1)-(2) din Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

În acord cu prevederile art. 2037 alin. (1)-(3) din Codul civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le

apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului. Aici just s-a menționat că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității și raportul direct de cauzalitate între o faptă cu caracter ilicit și un prejudiciu cauzat altei persoane. De altfel, satisfacția echitabilă pentru prejudiciul moral suferit urmează să aibă efect compensatoriu, și nu trebuie să constituie venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, prin acţiuni ilicite se înțelege acţiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții, ale organului de urmărire penală sau ale instanţei de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanţa de judecată, manifestate prin încălcarea intenţionată a normelor procedurale şi materiale în timpul procedurii penale sau contravenţionale (infracțiuni).

Iar potrivit art. 3 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: *a) reţinerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declaraţie de a nu părăsi localitatea sau ţara, tragerii ilegale la răspundere penală;* b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunităţii; *c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziţiei, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcţie), precum şi în urma altor acţiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice*; d) supunerii ilegale la arest contravenţional, reţinerii contravenţionale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenţionale de către instanţa de judecată; e) efectuării măsurilor speciale de investigaţii cu încălcarea prevederilor legislaţiei; f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ştampilelor, precum şi în urma blocării conturilor bancare. (2) Prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcţie de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură şi din instanţele judecătoreşti.

În virtutea prevederilor art. 6 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, prevede că, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea şi modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul: a) devenirii definitive şi irevocabile a sentinţei de achitare; b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare; c) adoptării de către instanţa judecătorească a hotărîrii cu privire la anularea arestului contravenţional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice; d) adoptării, de către judecătorul de instrucţie, în condiţiile art. 313 alin.(5) din Codul de procedură penală, în privinţa persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulităţii actelor sau acţiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigaţii.

Potrivit art. 7 lit. d) și e) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în cazurile menţionate la art. 3 alin. (1), persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie:amenzile percepute ca urmare a executării sentinţei judiciare şi cheltuielile de judecată suportate de persoana fizică în legătură cu acţiunile ilicite; sumele plătite de ea pentru asistenţa juridică.

În corespundere cu art. 13 alin. (1) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, repararea prejudiciului specificat la art. 7 lit. a), c)- g) și în capitolul III se efectuează din contul bugetului de stat, iar în cazul când prejudiciul a fost cauzat de organul de urmărire penală întreținut din bugetul local - din contul acestui buget. Prejudiciul material și moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenționale de către alte organe decât instanța de judecată se repară de către aceste organe.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 117 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă statuează că, probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.

Astfel, după cum a constatat și instanța de fond, la 12 martie 2015 de către ofițerul superior, ofițerul superior de urmărire penală al Secției Urmărire Penală al

Inspectoratului de Politie sectorul Centru, Direcția de Poliție a municipiului Chișinău, locotenent major de poliție, Munteanu Ion, a fost pornită o cauză penală conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (2) lit. a) Cod penal, iar reclamantul Grigore Beșleaga, fiind suspectat de comiterea infracțiunii, la 30 aprilie 2015, a fost recunoscut în calitate de bănuit, ulterior la data de 12 iunie 2015 a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Ca în final, prin ordonanța procurorului Procuraturii Chișinău, oficiul Centru, Aliona Railean din 27 ianuarie 2020, s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a învinuitului Beșleaga Grigore, din motiv lipsei elementelor infracțiunii. Din același motiv fiind clasată cauza penale nr. 2015010480 intentată în privința lui Grigore Beșleaga.

Aici, Colegiul judiciar consideră necesar de a reitera argumentele aduse de Beșleaga Grigore în susținerea pretențiilor sale de reparare a prejudiciului moral în cererea de chemare în judecată și anume că prin ordonanța procurorului Procuraturii Chișinău, oficiul Centru, Aliona Railean din 27 ianuarie 2020 s-a constatat că Grigore Beșleagha a fost învinuit neîntemeiat de săvârșirea pretinselor fapte prejudiciabile prevăzute de 201^1 alin. (2) lit. a) Cod penal, circumstanță suficientă pentru a angaja mecanismul reparator prevăzut de legislația civilă și de Legea nr. 1545/1998.

Colegiul judiciar apreciază critic argumentul apelantului Ministerul Justiției, potrivit căruia simpla scoatere de sub urmărire penală sau clasarea cauzei penale pentru lipsa elementelor infracțiunii nu echivalează, prin ea însăși, cu existența unei erori judiciare sau a unei fapte ilicite din partea statului, or, la caz, din materialele dosarului rezultă că urmărirea penală a fost pornită și menținută în lipsa unei bănuieli rezonabile, fără administrarea unor probe concludente care să confirme existența faptei incriminate și a vinovăției persoanei, fiind tolerată o stare de incertitudine juridică pe o perioadă îndelungată, cu aplicarea unor măsuri procesuale restrictive de drepturi, astfel încât nu rezultatul formal al procedurii penale este determinant, ci ansamblul circumstanțelor concrete ale cauzei, care relevă caracterul nejustificat și disproporționat al ingerinței statului în drepturile fundamentale ale reclamantului.

Argumentele Ministerului Justiției, axate pe inexistența unei constatări formale a ilegalității acțiunilor organelor de urmărire penală, sunt apreciate ca formale și restrictive, întrucât din actele procesuale penale rezultă fără echivoc că urmărirea penală a fost finalizată prin scoaterea reclamantului de sub urmărire pentru lipsa elementelor infracțiunii, în contextul în care pe parcursul întregii proceduri nu au fost administrate probe apte să justifice menținerea statutului procesual al acestuia și aplicarea măsurilor restrictive, ceea ce permite instanței civile să constate caracterul nejustificat al ingerinței, fără a substitui competența

organelor penale. Totodată, Colegiul constată că instanța de fond nu a echivalat în mod automat clasarea cauzei penale cu existența unei erori judiciare, ci a examinat conduita autorităților prin prisma duratei excesive a procedurii, a lipsei unei bănuieli rezonabile și a efectelor concrete produse asupra reclamantului, respectând exigențele Legii nr. 1545/1998 și jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Nu poate fi primită nici teza apelantului potrivit căreia instanța de fond ar fi depășit limitele competenței sale, substituindu-se organelor de urmărire penală, or instanța civilă nu a reevaluat vinovăția sau nevinovăția reclamantului sub aspect penal, ci a analizat conduita autorităților statului din perspectiva respectării drepturilor fundamentale și a principiului proporționalității ingerinței, aspect ce intră în mod firesc în sfera de control a instanței civile. Constatarea caracterului nejustificat al urmăririi penale nu echivalează cu o ingerință în atribuțiile organelor penale, ci reprezintă o evaluare a consecințelor juridice ale conduitei acestora asupra persoanei vătămate.

Se constată că instanța de fond a avut în vedere durata urmăririi penale, impactul asupra vieții personale și profesionale a reclamantului, precum și lipsa unor probe suplimentare care să justifice acordarea unui cuantum mai ridicat sau a prejudiciului material pretins, motiv pentru care respingerea parțială a acțiunii este întemeiată.

Instanța de apel subliniază că răspunderea statului și a autorităților sale, în materia reparării prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, nu este condiționată de dovedirea vinovăției acestora sau de existența unei intenții de a produce prejudiciu, ci rezultă din simpla constatare a efectelor nelegale generate de neglijența, tergiversarea nejustificată a procedurilor sau aplicarea necorespunzătoare a normelor legale, fiind vorba de o răspundere obiectivă menită să protejeze drepturile fundamentale ale persoanelor și să asigure compensarea consecințelor suferite ca urmare a acestor acțiuni, astfel încât statul să își asume responsabilitatea pentru modul în care autoritățile sale exercită atribuțiile, fără ca subiectul vătămat să fie nevoit să demonstreze vinovăția individuală a funcționarilor implicați. Această abordare rezultă atât din prevederile art. 19, art. 1998 și art. 2007 din Codul civil, cât și din jurisprudența constantă a instanțelor naționale, care statuează că repararea prejudiciului are un caracter obiectiv și compensatoriu, fiind menită să restabilească echilibrul juridic lezat prin intervenția nelegitimă a autorității publice.

Totodată, Completul judiciar reține că, deși suferințele morale invocate sunt reale și confirmate de ansamblul circumstanțelor cauzei, instanța de fond a realizat un just echilibru între gravitatea încălcărilor constatate și principiul proporționalității despăgubirilor, stabilind cuantumul de 10 000 lei cu titlu de

prejudiciu moral în limite rezonabile și conforme practicii judiciare naționale în cauze similare.

În continuare, Completul judiciar reține că apelul declarat de Beșleaga Grigore vizează, în esență, nemulțumirea acestuia cu cuantumul despăgubirilor acordate și respingerea pretențiilor privind prejudiciul material. Cu toate acestea, instanța de fond a reținut în mod corect că, deși reclamantul a suportat consecințe negative reale ca urmare a urmăririi penale, probele administrate nu justifică acordarea unui cuantum mai ridicat al prejudiciului moral, iar suferințele invocate, deși credibile, nu au fost susținute de elemente obiective suplimentare care să impună majorarea despăgubirilor peste limita stabilită.

Instanța de apel reiterează că susținerea potrivit căreia lipsa unei constatări formale a caracterului ilegal al acțiunilor organelor de urmărire penală ar exclude posibilitatea acordării despăgubirilor este neîntemeiată, întrucât Legea nr. 1545/1998 nu condiționează în mod absolut angajarea răspunderii statului de existența unui act separat care să consacre expres ilegalitatea urmăririi penale, ci permite instanței civile să aprecieze ansamblul circumstanțelor cauzei și efectele concrete ale ingerinței produse. În speță, scoaterea reclamantului de sub urmărire penală pentru lipsa elementelor infracțiunii nu a constituit un element izolat, ci finalitatea unei proceduri desfășurate pe o perioadă îndelungată, în cadrul căreia nu au fost administrate probe apte să susțină existența unei bănuieli rezonabile, iar menținerea artificială a cauzei penale a generat o stare prelungită de insecuritate juridică.

În ceea ce privește încasarea prejudiciului moral din contul Inspectoratului General al Poliției, instanța de apel constată că acesta este reparabil în temeiul art. 2036 și 2037 din Codul civil, independent de existența sau întinderea prejudiciului material. Instanța de fond a aplicat corect criteriile legale de apreciere, având în vedere circumstanțele concrete ale cauzei, durata procesului penal, impactul asupra situației personale și sociale a reclamantului, precum și necesitatea respectării principiului echității și a caracterului compensatoriu al despăgubirii, fără a crea un avantaj patrimonial nejustificat.

Iar prin urmare, cerința reclamantului în partea ce ține de încasarea sumei de 5 000 lei pentru serviciile de asistență juridică în cadrul procesului penal, din contul Ministerului Justiției, corect a fost respinsă ca neîntemeiată, or, în speță nu au fost prezentate suficiente mijloace probatorii, precum și argumente plauzibile, care să confirme suportarea de către reclamant a acestor cheltuieli.

Instanța de fond corect a reținut că reclamantul nu a prezentat nici un raport de activitate a avocatului, în cadrul dosarului penal și acte care confirmă suportarea acestor cheltuieli.

Cu referire la cuantumul prejudiciului moral solicitat, instanța de apel apreciază ca fiind justă concluzia instanței de fond prin care a statuat că suma de

10 000 lei, constituie o satisfacție echitabilă pentru suferințele cauzate lui Beșleaga Grigore prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, având în vedere că nu a fost supus unor acțiuni care să-i limiteze în mod brutal și abuziv drepturile garantate, nu i s-au restrâns libertățile fundamentale în mod excesiv, însă totodată reclamantul a fost supus unei proceduri prelungite și nejustificate de urmărire penală, care a generat o stare persistentă de incertitudine, disconfort și suferință psihologică, afectându-i reputația, liniștea și echilibrul personal, iar suma stabilită de instanța de fond reflectă proporționalitatea între gravitatea prejudiciului și măsura despăgubirii, respectând principiul echității și al compensării adecvate a suferințelor cauzate fără a conduce la un beneficiu excesiv sau disproporționat pentru reclamant.

Mai mult ca atât, luând în considerație ordonanța procurorului Procuraturii municipiului Chișinău, Oficiul Centru, Aliona Răilean, din 27 ianuarie 2020, prin care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a învinuitului Beșleaga Grigore, din motivul lipsei elementelor infracțiunii, aceasta reprezintă deja, în sine, pentru reclamant, o satisfacție morală, întrucât confirmă nevinovăția sa și restabilește drepturile fundamentale afectate de procedura penală nejustificată.

Potrivit art. 94 alin. (1) din Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Iar, potrivit art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.

Conform art. 96 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Astfel, instanța de fond just a concluzionat că în pofida faptului că, la materialele cauzei se atestă mandatul avocațial seria/nr. MA 1576879, în temeiul căruia avocatul Sergiu Coptu a reprezentat interesele reclamantului în prezenta cauza, ultimul nu a prezentat instanței de judecată nici un înscris din care ar rezulta cheltuielile suportate pentru asistență juridică (f.d. 2, vol. I).

Or, pentru ca instanța să oblige partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de judecată, urmează ca partea care solicită aceste cheltuieli să dovedească, prin înscrisuri și documente justificative, atât existența și cuantumul efectiv al cheltuielilor suportate, cât și caracterul lor real, necesar și rezonabil în contextul asistenței juridice prestate, așa cum impune art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În caz contrar instanța nu poate acorda sume pentru cheltuieli nejustificate sau neprobate, iar obligația de compensare se limitează strict la partea pentru care există probe concludente privind costurile suportate de reclamant în procedura judiciară,

Instanța de apel concluzionează că, în lipsa unor criterii legale care să permită o cuantificare obiectivă a prejudiciului moral, determinarea acestuia se face prin raportare la consecințele negative suferite de reclamant și familia sa, importanța valorilor lezate, gradul și intensitatea atingerii aduse acestora, precum și la măsura în care fapta a influențat situația sa familială, profesională și socială.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat constant că despăgubirile pentru prejudiciul moral trebuie să păstreze un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă reputației și celorlalte valori sociale protejate, luând în considerare gravitatea și amploarea efectelor produse.

Având în vedere inexistența unei reglementări legale care să stabilească criterii stricte de evaluare a daunelor morale, instanțele naționale sunt îndreptățite să aprecieze în echitate cuantumul despăgubirilor, potrivit jurisprudenței interne și a celei europene, în funcție de circumstanțele concrete ale cauzei și urmările faptei prejudiciabile, asigurând totodată un echilibru just între scopul compensatoriu al reparației și gravitatea suferinței morale efective.

În prezenta cauză, reclamantul a fost supus unei proceduri de urmărire penală inițiate împotriva sa de către organele procuraturii, care s-a soldat ulterior cu clasarea cauzei pentru lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii, situație ce a generat pentru acesta o stare de insecuritate juridică, anxietate și stres psihic, afectând în mod direct reputația sa profesională și imaginea sa socială, precum și relațiile familiale și sociale.

Pe acest temei, instanța apreciază că despăgubirea stabilită de prima instanță este echitabilă, proporțională cu atingerea adusă drepturilor nepatrimoniale ale reclamantului și suficientă pentru a compensa suferințele morale cauzate.

Astfel, Colegiul civil consideră că prima instanță corect a conchis asupra temeiniciei parțiale a pretenției de reparare a prejudiciului cauzat acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, cu atât mai mult că deja pentru Beșleaga Grigore reprezintă o satisfacție și faptul că prin ordonanța din 27 ianuarie 2020 s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a învinuitului Beșleaga Grigore, din motivul lipsei elementelor infracțiunii.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Colegiul concluzionează că, argumentele expuse de către apelanți în cererile de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală și întemeiată, în corespundere cu art. 130 Cod de procedură civilă.

Prin prisma acestor constatări, Completul judiciar concluzionează că la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, iar argumentele invocate de către Ministerul Justiției și Beșleaga Grigore poartă caracter formal.

Cercetând cu maximă diligență materialele prezentate, Colegiul notează că dosarul nu conţine vre-un element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

Sintetizând cele detaliate mai sus, statuând cu certitudine că argumentele părților apelante sunt neîntemeiate, iar hotărârea instanţei de fond este legală și întemeiată, Completul judiciar conchide a respinge cererile de apel și de a menține hotărârea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. 389, art. 390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru-

d e c i d e :

Se resping cererile de apel declarate de de Ministerul Justiției și Beșleaga Grigore prin intermediul reprezentantului său, avocatul Coptu Sergiu.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 aprilie 2025.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Arhip Valeriu

Judecătorii: Corlăteanu Diana

Ghedrovici Nicolae